

Елин Пелин

Кинозвездата на Ропонково

Нямаше живот в селото. Скучно и неинтересно минаваха дните. Залисани в работа, отрупани в грижи, съсипани от кризата, омърлушени, попарени, селяните на Ропонково се мяркаха по улиците като сенки. Жените, разскубани, кирливи, боси, с нечисти крака, се завираха по къщите като кукумявки или ходеха на работа из полето, без смях, без песни, без мерак. Мръсни деца скитаха по улиците или се събираха накуп по пепелищата, скучаещи, жалки и мислеха за пакости.

В празничен ден момите и момците се събираха на хора. Нямаха свирец и момите играеха, като пееха две по две. Песните им бяха тъжни, жалки и глухи.

Слънцето грееше хубаво, полето се зеленееше весело. Реката играеше живо. И пролет, и есен, и зима, и лете тя се грижеше всичко да бъде красиво, чудно, жизнерадостно.

Но в душите владееше скука.

Много години така течеше животът. Вяло, нерадостно, неинтересно.

И отведнаж случи се нещо необикновено.

Бае Ноно Колев, позастарял вдовец, тих, сбутан човечец, който си живееше там на края сам за себе си, взе, че се ожени повторно.

Доведе си жена някъде отдалеко, от Кюстендилско. Намерил я в София. И каква жена! Каква жена! Кинозвезда! И името ѝ беше Звезда. Сред тоя потъмнял, окирлявял свят тя падна като чиста капка роса, засия, засвети. Освети и самия бае Ноно, даде му сияние. Невзрачен човек дотогава, никому ненужен, загубен между другите, той отведнаж доби почит. И съседите му взеха да го търсят, кое за тесла, кое за гвоздей, кое за трион, кое пък само така – за приказки.

А Янко кмета взе, че напълни един бинлик с най-хубаво вино и го прати на бае Ноно, така, за приятелство и за честито.

Направи си човещината и, разбира се, забрави. Но на другия ден, ето я сама Звезда дойде в кръчмата му и му благодари с едни думи, каквито той не беше сънувал:

– Благодаря ти, кмете, от сърце. Такова хубаво вино не съм пила. И Ноно го хареса. Той, ужким, ми се хвалеше, че е въздържател, ама бая си пийна. Не зная как да ти се отплатя.

Говори Звезда, а Янко слуша и гледа. Не жена, а звезда стоеше в тъмната му кръчма. Хората вътре ѝ станаха на крака и тя смирено, с поклон ги поздрави.

Облечена в хубава носия откъм Кюстендилско, чиста, бяла, като току-що поникнала гъба, тя се държеше свободно, усмихваше се и

хората стояха около нея прави и смирени, като пред околийски началник.

Когато Звезда излезе от кръчмата, всички насядаха и мълчаха половин час. Янко само току слизаше в мазето, току се качваше при тезгяха, сипваше нещо, разливаше, преливаше и никого не поглеждаше.

Най-после някой си там в къшето въздъхна и рече:

– Виждате ли хората какви жени имат, а нашите – вълци миризливи...

– Пустия му Ноно – обади се друг, – иди му се надявай.

В селото огрея някакво ново слънце. Мъжете се преродиха – срещаш ги стегнати, избръснати, наперчени. Взеха да се чуват весели смехове. Жените си опраха ризите, обуха чорапи, умиха си косите. На хорото почна цяло село да излиза. Там дохождаше и Звезда. Цигуларят Дени, който от години не свиреше, нагласи цигулката, събра другарите и раздвижи момите и момците.

Янко кметът всеки ден ще се качи на коня и хайде покрай Нонови, хваща пътя през полето. Като види Ноно в двора, спира се на приказки. Излиза и Звезда Ноновица... А конят кърши глава, гризе нетърпеливо юздите, рови с крак земята. Сила!

Звезда веднаж беше сама на портата. Янко пак мина.

– Как си булка, какво прави Ноно?

– Остави го, свил се е в полите ми, не шава. Цял ден в къщи, не иска да се изтури като мъж по кръчмите.

Янко суче мустак, черви се, усмихва се и дума:

– Е, това е мъж!

– Мъж, мъж, ама не обичам аз мъж да ми се преплита из краката като котка. Намерете му работа, да се залисва там някъде.

– Па да го направим кмет – дума Янко. – Отстъпям му. И аз искам да съм по-свободен... като тебе.

– На един акъл сме, Янко – изсмя се Звезда и зъбите й блеснаха и очите й светнаха.

Наскоро бяха изборите. Янко си даде гласовете на Ноно. Той се дърпа, кри се, кръшка, па най-после няма къде, хвана се. Всички гласуваха за него. Глас народен, глас господен. И добър, и съвестен кмет излезе бае Ноно. Само че тъй се стекоха пустите му общински работи, че все нощно време го викат в общината за работа. Янко праща хора, та го викат за това, за онова. Намерил е няколко души свои хора, та ги черпи, та ги пои. Пък те не знам какви хора са. Все нощно време ще им се случи бърза работа в общината. Но това е друга работа.

Важното е, че сега в Ропонково животът е друг. Весело е. Оживиха се хората и кризата по-малко се чувствава.

КРАЙ

© 1936 Елин Пелин

Набиране: Георги Величков
Източник: Словото

Публикация:

Елин Пелин. „Събрани съчинения в шест тома“, Том трети; „Български писател“, С. 1977. Под редакцията на Тодор Боров, Кръстьо Генов и Пеньо Русев.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/5400>]